

Datum
2022-02-04

Diarienummer
KLN-2020/650

Handläggare
Enver Skarner
08-53536556
enver.skarner@huddinge.se

Klimat- och stadsmiljönämnden

Hemställan till kommunfullmäktige om antagande av förslag till Miljöprogram för Huddinge kommun 2022–2025 och Miljöpolicy för Huddinge kommun

Förslag till beslut

1. Klimat- och stadsmiljönämnden hemställer till kommunfullmäktige att förslag till Miljöprogram för Huddinge kommun 2022–2025, enligt bilaga 1 till miljö- och bygglovsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 4 februari 2022, antas.
2. För de indikatorer som saknar målvärde för 2025 uppdras åt miljö- och bygglovsförvaltningen att återkomma till klimat- och stadsmiljönämnden med förslag att antas av kommunfullmäktige.
3. Klimat- och stadsmiljönämnden hemställer till kommunfullmäktige att förslag till Miljöpolicy för Huddinge kommun, enligt bilaga 2 till miljö- och bygglovsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 31 januari 2022, antas.

Sammanfattning

Huddinge kommun har sedan 2017 ett kommunövergripande miljöprogram, vilket löpte ut 2021. Sedan augusti 2020 har det pågått ett arbete för att ta fram ett förslag till reviderat miljöprogram. Arbetet har bedrivits som ett koncernövergripande projekt som har letts av miljö- och bygglovsförvaltningen och kännetecknats av ett gediget förankringsarbete. Det har utmynnat i ett förslag till miljöprogram för perioden 2022–2025. Huvudsyftet med programmet är att peka ut riktningen för kommunens miljöarbete och inkludera mål som bidrar till att uppfylla de globala miljömålen i Agenda 2030 och de nationella miljömålen.

Miljöprogrammet innehåller sex för kommunen prioriterade temaområden och fokuserar på den ekologiska hållbarhetsdimensionen, men resultatet av insatserna genererar även positiva effekter inom de sociala och ekonomiska hållbarhetsdimensionerna. Det långsiktiga klimatmålet är att kommunens ska vara klimatneutralt till 2040 vilket är en högre ambition än nuvarande miljöprogram.

Miljöprogrammets mål bedöms ligga i linje med de globala målen i Agenda 2030 och de nationella miljömålen.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Miljö- och bygglovsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Förvaltningen ställer sig positivt till att programmet innehåller väsentligt färre mål och indikatorer då det ger en tydligare styrning och ett mer lättarbetat dokument. Även kommunens energiplan ingår i miljöprogrammet under temaområdet Klimat och energi.

Under arbetet så har det även tagits fram ett förslag till miljöpolicy som inledningsvis var tänkt att ingå i programmet men nu föreslås utgöra ett eget dokument.

Miljö- och bygglovsförvaltningen föreslår att Miljöprogram för Huddinge kommun 2022–2025 samt Miljöpolicy för Huddinge kommun enligt bilaga 1 respektive 2 antas.

Beskrivning av ärendet

Huddinge kommun har sedan 2017 ett kommunövergripande miljöprogram, vilket löpte ut 2021. I enlighet med Mål och budget 2020 inleddes i augusti 2020 ett arbete med att ta fram ett förslag till reviderat miljöprogram.

Arbetsmetod och förankringsprocess

Arbetet har bedrivits som ett koncernövergripande projekt, vilket har beställts av kommundirektören och letts av miljö- och bygglovsförvaltningen. Inriktningen har varit att med utgångspunkt i det tidigare programmets temaområde revidera programmet och minska antalet mål, snarare än att starta helt från noll.

Till projektet har det funnits en politisk referensgrupp som har bestått av klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskott utökad med representanter från de partier som ej ingår där för att skapa en så bred förankring som möjligt. Referensgruppen inledde sitt arbete med en workshop i oktober 2020 och har därefter haft tre möten. Därtill har det genomförts tre möten med gruppledarna för samtliga partier i kommunfullmäktige och styrelseordförandena för kommunens helägda fastighetsbolag.

På tjänstemannanivå har arbetet fortlöpande vid sidan av projektets styrgrupp förankrats i kommunkoncernens ledningsgrupp. I inledningen av projektet fanns det sex tillfälliga fokusgrupper sakkunniga tjänstepersoner knutna till respektive temaområde i det dåvarande miljöprogrammet. Uppgiften för dessa var att diskutera förslag till mål och indikatorer inom det aktuella temaområdet. Mål och indikatorer som berör fastighetsbolagen har tagits fram genom kontinuerlig dialog och samverkan med dessa. Temaområdet ”Samhällsplanering och markanvändning” som ingick i det tidigare miljöprogrammet togs bort tidigt i projektet då markanvändningsfrågor hör hemma i kommunens översiktsplan. En annan tidig förändring var att avsnittet ”Inriktning för Huddinge kommuns miljöarbete” kom att omvandlas till en miljöpolicy.

Som ett led i den interna förankringsprocessen skickades i juli 2021 ett utkast till det reviderade miljöprogrammet till samtliga förvaltningar och helägda bolag där de fick möjlighet att lämna synpunkter. Inkomna synpunkter bearbetades och den 20 september 2021 skickades förslag till reviderat miljöprogram på formell remiss (bilaga 3) till nio aktörer bestående av delägda bolag, statliga myndigheter och

Tyresåns Vattenvårdsförbund. Synpunkter samt omhändertagande av dessa återges i en samrådsredogörelse, se bilaga 4. I samband med den externa remissen hade kommunen även en digital utställning av förslag till reviderat miljöprogram där allmänheten kunde inkomma med synpunkter.

Strukturella förändringar efter förankringsprocessen

I den fortsatta beredningsprocessen som följde efter remissperioden beslutades efter avstämning med gruppledarna för de politiska partierna och styrelseordförandena för kommunens helägda fastighetsbolag att göra tre strukturella förändringar i förhållande till remissversionen. Den första förändringen bestod i att programmet utökades med ett temaområde, *Hållbart byggande*, i vilket samlades texter och delmål som i remissversionen rymts inom andra områden.

En annan förändring var att miljöpolicy som ingick i remissversionen i samråd med kommunjurist lyftes ur för att utgöra ett eget dokument som fastställs av kommunfullmäktige. Enligt kommunens riktlinjer för styrdokument så är ett program ett aktiverande styrdokument medan en policy är ett normerande styrdokument som ska beskriva kommunens grundläggande hållning, värderingar och vägledande principer inom ett avgränsat område.

Den tredje strukturella förändringen var att avsnittet Metod för kommunens interna miljöarbete, som beskriver hur det ska planeras, utföras och följas upp på förvaltningsnivå, lyftes ut från programmet för att bättre överensstämna med kommunens nuvarande målstruktur och riktlinjer för styrdokument. Innehållet i detta avsnitt kommer att omhändertas på tjänstemannanivå.

Förslaget till miljöprogram för 2022-2025

Syfte

Det framtagna förslaget till reviderat miljöprogram gäller för perioden 2022–2025. Huvudsyftet med programmet är att peka ut riktningen för kommunens miljöarbete och inkludera mål som bidrar till att uppfylla de globala miljömålen i Agenda 2030 och de nationella miljömålen.

Programmets struktur

Miljöprogrammet innehåller sex för kommunen prioriterade temaområden:

1. Klimat och energi
2. Hållbart byggande
3. Vatten
4. Biologisk mångfald och friluftsliv
5. Gifter i miljön
6. Informera och engagera

Varje temaområde har ett övergripande mål som beskriver vad kommunen vill uppnå, utifrån dessa finns inom varje temaområde ett antal delmål som beskriver hur kommunen går tillväga för att uppnå det övergripande målet.

Alla delmål har en eller flera indikatorer kopplade till sig, där nuläge och målvärde anges. Indikatorer med målvärde konkretiserar vad det är som ska uppnås till angivet årtal.

För ett fåtal indikatorer så saknas såväl nuläge som målvärde, men det kommer med ett undantag kunna tas fram under 2022 och föreslås därefter föreläggas fullmäktige för ett kompletterande beslut. Det långsiktiga klimatmålet är att kommunens ska vara klimatneutralt till 2040 vilket är en högre ambition än nuvarande miljöprogram.

Miljöprogrammet fokuserar på den ekologiska hållbarhetsdimensionen, men resultatet av insatserna genererar även positiva effekter inom de sociala- och ekonomiska hållbarhetsdimensionerna.

Till miljöprogrammet finns en bilaga med en matris som belyser dess förhållande till internationella, nationella och regionala mål och principer.

Fortsatt arbete

En viktig del i det fortsatta arbetet är hur det systematiskt ska arbetas med miljöfrågor. Beskrivningen av Metod för kommunens interna miljöarbete, se bilaga 5, som lyfts ur i det slutliga förslaget, syftar till att underlätta arbetet med att uppnå målen i programmet.

Gällande kommunikation av miljöprogrammet har det inletts ett arbete med ta fram en plan för att hur miljöprogrammet ska kommuniceras såväl internt som externt.

I samband med framtagande av miljöprogram har det som ett delprojekt påbörjats ett parallellt arbete med att ta fram en handlingsplan med förslag på åtgärder och kostnadsberäkningar för dessa, som syftar till att nå klimat- och energimålen i miljöprogrammet. Förslaget till handlingsplan planeras vara klart i maj 2022. Innan dess behöver det klargöras huruvida handlingsplanen ska vara föremål för politiskt beslut eller ska hanteras på tjänstemannanivå.

Förslaget till miljöpolicy

Förslaget till miljöpolicy innehåller tolv övergripande punkter som beskriver vad kommunen behöver ta hänsyn till i sitt arbete för en långsiktig ekologisk hållbarutveckling och bygger på vetenskapliga grunder baserat på de fyra hållbarhetsprinciperna. Policyn är inte tidsbunden utan föreslås gälla tills vidare.

Förvaltningens synpunkter

Arbetet med att ta fram förslag till reviderat miljöprogram har pågått sedan hösten 2020 och förvaltningen anser att framtagande av förslaget har präglats av ett gediget förankringsarbete där alla delar av organisationen fortlöpande har fått möjlighet att komma med synpunkter som till stora delar har beaktas.

Förvaltningen anser att föreliggande förslag till såväl miljöprogram som miljöpolicy är bra och ställer sig positiv till att programmet innehåller väsentligt färre mål och indikatorer. Det ger en tydligare styrning och ett mer lättarbetat dokument. Även om vissa mål berör kommunen som en geografisk plats anser

förvaltningen att det är bra att fokus i detta program framförallt avser de egna verksamheterna och bolagen, där kommunen har full rådighet och i större utsträckning kan arbeta med måluppfyllelse.

Miljöprogrammets mål bedöms ligga i linje med de globala målen i Agenda 2030 och de nationella miljömålen.

Miljö- och bygglovsförvaltningen föreslår att klimat- och stadsmiljönämnden hemställer till kommunfullmäktige att förslag till Miljöprogram för Huddinge kommun 2022–2025 respektive Miljöpolicy för Huddinge kommun ska antas.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Mål och budget styr nämnderna i deras prioriteringar av arbetet och i det årliga framtagandet av kommunens Mål och budget ska målen i miljöprogrammet beaktas. Det reviderade miljöprogrammet innebär en ambitionshöjning inom vissa temaområden.

För att nå vissa målvärden kan det medföra ökade kostnader för kommunen. Ett exempel på detta är indikatorn 5.2.4 *Påbörjad markundersökning av riskklassade förorenade områden där kommunen är fastighetsägare*. Idag finns inga personella eller ekonomiska resurser avsatta inom kommunstyrelsen för att genomföra denna typ av utredningar och undersökningar förutom i de pågående exploateringsprojekt som beslutats inom ramen för Mål och budget. Skulle fastigheter som inte ingår i exploateringsprojekt utredas så kommer det att krävas att ekonomiska resurser och kompetenser tillförs kommunstyrelsen. Skulle undersökningarna utmynna i behov av sanering så kan det i förlängningen uppstå betydande kostnader. Dessa kostnader kan inte ses om investeringar i de fall de genomförs utanför exploateringsprojekten utan då måste medel tillföras ramen för kommunstyrelsens driftsbudget.

När det gäller delmålet 1.2 *Kommunen och dess helägda fastighetsbolags energieffektivisering och produktion av förnybar energi bidrar till minskade växthusgasutsläpp* så kräver det investeringar som ska kunna räknas hem med lägre kostnader över tid.

Inom ramen för den årliga planeringsprocessen ska ansvariga nämnder och bolag prioritera vad som ska genomföras i sina verksamhetsplaner eller motsvarande för bolagen. Allt arbete kopplat till miljöprogrammet ska hanteras inom ordinarie budget enligt ordinarie styrningsprocess.

Sverige har, som medlemsland i FN, förbundet sig att arbeta för att uppnå en ekonomisk, social och miljömässig hållbar värld. Parisavtalet som trädde i kraft 2016, är ett globalt klimatavtal där kärnan i avtalet är att begränsa den globala uppvärmningen genom att minska utsläppen av växthusgaser.

Enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) är varje kommun skyldig att ha en energiplan, men den behöver inte vara ett eget dokument. Klimat- och energifrågorna ingår i miljöprogrammet under temaområdet Klimat och energi.

Datum
2022-02-04

Diarienummer
KLN-2020/650

Toralf Nilsson
Teknisk direktör

Katarina Pelin
Vikarierande chef för natur- och
klimatavdelningen

Bilagor

Bilaga 1 – Miljöprogram för Huddinge kommun 2022–2025

Underbilaga 1 – Matris miljöprogrammet och omvärlden

Bilaga 2 – Miljöpolicy för Huddinge kommun

Bilaga 3 – Miljöprogram för Huddinge kommun 2022–2025 (remissversion)

Bilaga 4 – Samrådsredogörelse

Bilaga 5 – Metod för kommunens interna miljöarbete

Beslutet delges

Kommunstyrelsen